

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ПРОГРАМИ СПІВБЕСІДИ

Співбесіда з образотворчого мистецтва спрямована на з'ясування внутрішніх мотивів абітурієнта щодо оволодіння основними фаховими знаннями, вміннями та навичками вчителя образотворчого мистецтва, а також рівня володіння базовим категоріальним апаратом дисциплін образотворчого мистецтва. Базові знання і вміння з рисунку та живопису характеризують готовність до освоєння аналітичною частиною образотворчої діяльності майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Співбесіда передбачає оцінку таких знань вступника:

- основні терміни образотворчого мистецтва;
- види та жанри образотворчого мистецтва;
- основні техніки та технології образотворчого мистецтва;
- основні матеріали різних видів образотворчого мистецтва;
- особливості світлотіньової передачі об'ємних форм на площині;
- основні види перспективи;
- закономірності відображення об'ємних форм кольором;
- основні закономірності колірної гармонії;
- основні закони композиції;
- основні засоби художньої виразності в образотворчому мистецтві;
- методичну послідовність роботи над зображенням.

Співбесіда передбачає оцінку таких умінь вступника:

- володіти технологією роботи на папері твердими і м'якими олівцями;
- володіти характерними особливостями художньо-виразного лінійного малюнка;
- володіти загальними відомостями з перспективи;
- володіти методами побудови перспективних зображень предметів комбінованої форми;
- передавати скорочення плоских та об'ємних фігур відносно лінії горизонту;
- будувати тіні у перспективі;
- відтворювати засобами художнього лінійно-конструктивного малюнка просторові співвідношення об'ємної форми одного предмету;
- виявляти об'ємність і положення кількох предметів у просторі;
- визначати характер світлотіньових градацій;
- володіти технологією роботи на папері акварельними фарбами, що застосовують у кольоровому зображенні;
- виявляти зоровий центр композиції натюрморту;
- компоновати натюрморт у форматі (горизонтального і вертикального напрямку);
- позначати місце лінії горизонту в поєднанні зі змістом композиції натюрморту;
- побудувати композицію натюрморту із складових елементів, враховуючи пропорції, просторові співвідношення, тональні градації;

- володіти основами знань з кольорознавства;
- використовувати основні графічні та живописні художньо-виразні засоби композиції;
- виконувати роботу послідовно, від загального до часткового.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Предметна комісія аналізує результати співбесіди методом експертної оцінки й колегіально приймає рішення: про «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування», з урахуванням співбесіди з мови (української, російської).

<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
	<i>на питання теоретичного змісту</i>	<i>на питання практичного змісту</i>
<i>не рекомендовано до зарахування</i>	Абітурієнт володіє незначною частиною тематичного матеріалу, має слабо сформований рівень сприйняття художніх категорій, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму, словниковий запас в основному не дозволяє викласти думку. Абітурієнт не завжди вміє приймати та репродукувати візуальні образи, має недостатньо сформоване художнє мислення, не завжди послідовно та логічно характеризує окремі художні явища, його розповідь потребує уточнень і додаткових запитань, несамотійний в аналізі художнього твору, порівняннях, висновках щодо образотворчого мистецтва.	Абітурієнт здатний сприймати та відтворювати лише окремі предмети заданої постановки, або фрагменти предметного середовища, допускає значні помилки в побудові перспективи, в лінійно-конструктивній побудові та при світлотіньовому моделюванні форми; непослідовно працює над рисунком.
<i>рекомендовано до зарахування</i>	Абітурієнт володіє програмним матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у	Робота відрізняється творчим вирішенням завдання. Абітурієнт володіє достатнім запасом знань і

<p>нових художньо-творчих завданнях, виявляє знання спеціальної художньої термінології уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати твори образотворчого мистецтва, асоціювати їх з творами інших мистецтв та життєвими явищами, застосовувати набуті знання в образотворчій діяльності.</p> <p>Абітурієнт свідомо послуговується мовою візуального мистецтва у роздумах, висновках та узагальненнях щодо сприймання художніх образів, має достатньо високий рівень художньо-мистецького мислення.</p>	<p>вмінь у відтворенні предметного середовища, правильно зображує перспективні скорочення, добре володіє лінійно-конструктивною побудовою та законами світлотіньового моделювання форми.</p>
--	--

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ СПІВБЕСІДИ

3.1. Рисунок, його види та техніки. Виразні можливості художніх графічних матеріалів. Аналіз та передача пропорцій та конструктивної будови зображуваних предметів. Лінійно-конструктивна побудова простих геометричних тіл. Розбір натюрморту за тоном. Тонові цілісність зображення. Просторові плани в натюрморті. Передача простору засобами лінійної перспективи. Конструктивна побудова натюрморту. Основні закони перспективи. Особливості зображення простих об'ємних форм у перспективі (пропорції, перспектива, конструкція). Методична послідовність роботи над натюрмортом (композиційне розміщення зображення на площині; конструктивний аналіз форми предметів і її побудова; пластичне моделювання форми предметів та їх деталізація; підсумковий аналіз роботи і уточнення її загальної тональності).

3.2. Живопис, його види та жанри. Природа кольору і зображально-виразні можливості палітри художника. Головні характеристики кольору: колірний тон, світлота, насиченість. Ахроматичні і хроматичні кольори. Поняття колірного кола. Основні та похідні кольори. Додаткові (контрастні) кольори. Поняття теплохолодності. Колірна гармонія. Колірні гармонії: однотонові, родинні, родинно-контрастні, контрастні. Теплі та холодні кольори. Колорит. Змішування кольорів (механічне і оптичне). Технологія і техніка роботи аквареллю та пастозними фарбами – гуашшю і акрилом. Варіативність пастозного мазка і чистота кольору, колірного сполучення. Робота пензлем з

контуром і поверхнею предмета. Складний контур і багатокольорова поверхня об'єкта зображення. Сюжетний та композиційний зв'язок предметів у постановці натюрморту. Побудова й прописка просторових планів засобами пастозного живопису. Передача матеріальності предметів на картинній площині. Організація цілісності композиції натюрморту.

3.3. Композиція. Основні ознаки композиції. Композиція у різних видах мистецтва. Види композиції. Основні категорії композиції. Основні закони композиції. Художні засоби побудови композиції. Основні елементи формальної організації – крапка, лінія, пляма, об'єм, простір. Рівновага у композиції. Симетрія і асиметрія. Статика і динаміка. Пропорції, модуль, масштаб. Контраст і нюанс. Метр і ритм. Засоби гармонізації художньої форми: нюанс-контраст, статика-динаміка, метр-ритм, відношення-ритм, розмір-масштаб. Графічні прийоми передачі фактури, пластики, об'єму. Колір як композиційний засіб. Смысловий центр композиції та способи його вираження. Розташування головного в картині та врівноваження композиції. Прийоми і способи вираження доміанти. Контрасти в композиції (форми, тону, кольору, фактури, руху, розміру, маси, пропорцій, кількості, світла, матеріальності, просторових планів, об'ємів тощо). Стилізації як художній засіб композиції. Особливості декоративної композиції.

4. СТРУКТУРА БІЛЕТУ СПІВБЕСІДИ

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Факультет педагогіки і психології

Ступень: Бакалавр

Галузь знань: Культура і мистецтво

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація творів мистецтва

Співбесіда

Екзаменаційний білет № __

1. Теоретичне питання елементарного рівня складності.
2. Теоретичне питання середнього рівня складності.
3. Практичне завдання з образотворчої грамоти.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії НПУ імені М. П. Драгоманова

Протокол № 5 від «13» лютого 2019 р..

Голова фахової комісії _____ / _____ /
Підпис Прізвище, ім'я, по-батькові

5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аксенов Ю. Г., Левидова М. М. Цвет и линия. – М. : Советский художник, 1986.
2. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М. : Просвещение, 1981.
3. Вибер Ж. Живопись и ее средства. – М. : Издательство В. Шевчук, 2004.
4. Волков Н. Н. Композиция в живописи. – М. : Искусство, 1977.
5. Волков Н. Н. Цвет в живописи. – М. : Искусство, 1984.
6. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти. – К. : Вища школа, 2002.
7. Михайлов А. М. Искусство акварели : учеб. пособ. – М. : Изобразительное искусство, 1995.
8. Претте М., Капальдо А. Творчество и выражение. – М. : Просвещение, 1985.
9. Пучков А. С., Триселев А. В. Методика работы над натюрмортом. – М. : Просвещение, 1982.
10. Шорохов Е. В. Основы композиции. – М. : Просвещение, 1979.